

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEN: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tytułu druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 65.

Kraków, środa 19 marca 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane. Autorem jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze- syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Krytyczna faza wojny.

Co mówią Anglicy i Amerykanie o sytuacji Wielkiej Brytanii?

Sztokholm, 18 marca. Pierwszy lord admirałicy Alexander wygłosił w sobotę nową mowę, w której ponownie podkreślił, iż przed Anglią stoją ciężkie czasy. Anglia musi się przygotować na wytrzymanie zdecydowanych ataków, połączonych z wielkimi stratami i licznymi uszkodzeniami materialnymi. Zbliżamy się oświadczył Alexander — do krytycznej fazy wojny.

Dziennik nowojorski „World Telegram” w artykule wstępnym jest nawet zdania, że obecna sytuacja Anglii pod niejednym względem jest jeszcze bardziej ponura, niż w r. 1917, to jest w roku, który admirał Jellicoe określił jako punkt kulminacyjny kryzysu w wojnie światowej.

Jak stwierdza londyński korespondent „New York Times” Dawid Anderson, nadzieje Anglii odnośnie do wyratowania się z poważnych kłopotów, spowodowanych brakiem żywności, topnieją w tempie podobnie niepewnym, w jakim topnieją angielska flota handlowa. Anglia eksperymentowała dotychczas różnymi metodami regulacji żywności, jednak żadna z nich nie dała pomyślnego rezultatu.

Z tego powodu zaznacza się obecnie w coraz większym stopniu obawa — pisze dziennikarz amerykański — czy rząd angielski rzeczywiście zdaje sobie sprawę z tego, co czyni. W szerokich masach umacnia się coraz bardziej opinia, że nieustanne zmniejszanie się środków żywności są następstwem istotnych braków, a nie jakiegoś „mądrego przemysłowego planu”.

Po pierwszym wybuchu entuzjazmu z powodu przyjęcia ustawy lombardowej Roosevelta i manifestacjach dziękczynnych Churchilla, oraz innych polityków angielskich, w międzynarodowych kołach londyńskich zaznacza się już teraz coraz większe zdenerwowanie z powodu zbyt rzadko powolnego tempa nadchodzenia pomocy ze Stanów Zjednoczonych.

W związku z tem słychać, że celem podróży sir Artura Saltera do Waszyngtonu ma być przekonanie Amerykanów, że bez matczynej pomocy przetrwania Anglii przez Stany Zjednoczone ich okrętów handlowych sytuacja żywnościowa wyspy brytyjskiej stanie się katastrofalna.

Znany prelegent radiowy Priestley nazwał to, co się obecnie zaczyna rozgrywać na Atlantyku, „straszny dramat angielskiej floty handlowej”.

Należy się liczyć z tem, oświadczył on w sobotę wieczór, że w najbliższym czasie Niemcy wyteżą wszystkie siły, aby jeszcze bardziej zmniejszyć angielską flotę handlową. Rzut oka na mapę wystarczy do stwierdzenia, że Niemcy są w możności przeprowadzić skuteczny atak na flotę handlową Anglii.

Również „Times” wyraża się z wielką dozą pesymizmu o niemieckich „groźbach”. Z ostatnich danych, dotyczących zatopień można wywnioskować, że groźba rozszerzenia działań wojennych już zaczyna być realizowana.

Zbędne byłoby również zaprzeczanie, że w kołach dobrze poinformowanych panowało niezadowolenie z powodu angielskich operacji przeciwko niemieckim łodziom podwodnym. Nie tai się faktu, że w „kilku wypadkach”, kiedy okręty wiozły transporty o szczególnej doniosłości, których bezpieczne dojście na miejsce przeznaczenia posiadało specjalne znaczenie, nie udało się zorganizować należytej ochrony, wskutek czego okręty te zostały zatopione przez nieprzyjaciela.

W tych warunkach nie dziwnego, jeżeli poseł do Izby gmin sir W. Davidson zupełnie poważnie wysuwa projekt w „Daily Mirror”, aby Churchill zaapelował do wszystkich Anglików, by każdej nocy w ściśle określonym czasie skoncentrowali swoje myśli na zwycięstwo. Oznacza to więc ucieczkę do mistycyzmu.

Trudna sytuacja angielskich transportów morskich.

Gayda o stratach Anglii na morzu.

(—) Rzym, 18 marca. W związku z alarmującymi wynurzeniami pierwszego lorda brytyjskiej admirałicy Alexandra i ministra żeglugi handlowej Corssa, stwierdza naczelną redakcję „Giornale d'Italia” w niedzielnym numerze tego pisma, że skurczenie się tonażu okrętowego, stojącego Anglii do dyspozycji, przypisać należy nie tylko działalności bojowej marynarki mocarstw ości, ale również konieczności rozproszowania transportów brytyjskich na najróżniejsze fronty w Afryce i na morzu Śródziemnym.

Cyfra zatopionych okrętów wzrosła z przeliczonej średniej miesięcznej, wynoszącej około pół miliona ton z końcem roku ubiegłego do wysokości 740.000 ton w miesiącu lutym 1941, a z chwilą zastosowania nowych metod bojowych będzie dalej z każdym miesiącem wzrastała.

System transportów konwojowanych, który w czasie wojny światowej w związku z istotnym panowaniem na morzu floty brytyjskiej sprzymierzonej z flotami francuskiej i włoskiej, zdołał uwolnić Anglię z bardzo krytycznej sytuacji, okazał się w ostatnich tygodniach wprost katastrofalny, tak, że już teraz zaczyna się mówić o „Abukirze” systemu konwojowego.

Do rozproszenia brytyjskich transportów morskich — pisze dalej naczelną redakcję „Giornale d'Italia” — przyczyniło

się w sposób decydujący przystąpienie Włoch do wojny, zaś w jeszcze wyższym stopniu opór, stawiany przez nie w Afryce północnej i na morzu Śródziemnym, co zmusiło Anglię do niemal zupełnej rezygnacji z posługiwania się drogami morskimi przez morze Śródziemne i kierowania transportów, przeznaczonych do wschodniej części tego morza dokoła przylądka Dobrej Nadziei.

Sytuacja stworzona przez przyjęcie ustawy lombardowej, zdołała tylko na krótki czas polepszyć nieco ponure nastroje w Anglii, ponieważ wyjaśnienia złożone już w lutym, nie przyniosły żadnego efektu. Międzynarodowe czynniki amerykańskie, w szczególności przez samego prezydenta Roosevelta, ostudziły zapalne nastroje nawet u największych entuzjastów.

Metody postępowania Ameryki — jak podkreśla redaktor Gayda — są jednak zupełnie niezrozumiałe, ponieważ Stany Zjednoczone tęsknią do zajęcia miejsca Anglii, zwłaszcza odnośnie do pozycji w handlu światowym. Do tego celu potrzebuje ona swej floty handlowej dla własnych potrzeb i z tego powodu nie narazi jej na pewną zgubę, wysyłając ją do Anglii, nie mówiąc już o następstwach politycznych, jakie mogłyby pociągnąć za sobą jeszcze bliższe zacieśnienie współpracy Stanów Zjednoczonych z Anglią, a to wobec znanych postanowień Paktu Trzech.

Sukces niemieckich samolotów torpedowych w rejonie morza Śródziemnego.

(§) Berlin, 18 marca. W dniu 16 marca we wschodniej części morza Śródziemnego, w odległości ok. 40 km. od Kap Krio na Krete rozegrała się zacięta walka między jednostkami angielskiej floty bojowej a atakującymi je niemieckimi samolotami torpedowymi.

Pomimo szalonego ognia dział przeciwlotniczych z pokładów licznych angielskich okrętów bojowych, niemieckie samoloty nie zrezygnowały z ataku, wyrzucając z pewnej pozycji kilkanaście celnych pocisków torpedowych, które spadły na pokłady okrętów angielskich.

Dwie największe jednostki angielskie zostały celnie trafione pociskami, które eks-

plodując wyrzuciły olbrzymie szkody. Świadczyły o tem głośne eksplozje oraz kłęby gęstego dymu barwy żółto-zielonkawej. Niemieckie samoloty, które bezpośrednio po tej akcji powróciły w nieuszkodzonym stanie do swoich baz operacyjnych, zaobserwowały ze znacznej odległości obłoki dymu, unoszące się nad okrętami brytyjskimi.

Aczkolwiek nie zdołano dotąd ustalić rozmiarów szkód wyrządzonych angielskim jednostkom bojowym, to zdaje się nie ulegać wątpliwości, że jeśli one nie zatonęły, to w każdym razie przez czas dłuższy będą niezdolne do jakichkolwiek akcji.

Mowa kancl. Hitlera odbiła się głośnym echem w świecie.

(§) Berlin, 18 marca. Mowa kanclerza Hitlera, wygłoszona z okazji „Dnia Bohaterów” odbiła się w całej prasie światowej głośnym echem.

Szczególnie serdeczny charakter mają komentarze prasy włoskiej

jako państwa sprzymierzonego z Niemcami. Prasa ta podkreśla przytem w szczególności sposób hold, złożony przez kanclerza Hitlera zarówno niemieckim jak i włoskim bohaterom, poległym na polu walki.

Dzienniki rzymskie przypominają, że w ubiegłym roku, przed rozpoczęciem wielkiej niemieckiej ofensywy na północy i zachodzie Europy, kanclerz Hitler wypowiedział podobne, pełne ufności prorocze słowa jak obecnie.

Dziennik „Messagero” pisze, że nie ulega żadnej wątpliwości, iż Anglia będzie pokonana, a kanclerz Hitler ma wszelkie powody do żywienia przekonania, iż żadne mocarstwo w świecie nie będzie w stanie stanąć na drodze temu największemu w dziejach zwycięstwu. Z wielkim zadowo-

Matsuoka na granicy sowieckiej.

(—) Hsingking, 19 marca. — Jak donosi „Kokutsu”, minister Matsuoka przybył w poniedziałek, wkrótce po godzinie 17, na polską stację graniczną Otpor, gdzie został powitany przez przedstawicieli rządu sowieckiego.

Przedstawiciele ci odprowadzili następnie ministra Matsuokę do specjalnego wagonu, oddanego mu do dyspozycji przez rząd sowiecki w drodze do Ozyty.

leniem podkreśla się w Rzymie te aspekty mowy, w których kanclerz Hitler stwierdził, że w ciągu zimy Włochom przypadło w udziale zadanie powstrzymywania ataków angielskich i że obecnie armia niemiecka weźmie również ze swej strony udział w wielkich wspólnych zadaniach.

Dzienniki jugosłowiańskie

wysuwają na naczelne miejsca te słowa kanclerza Hitlera, które stwierdzają, iż Niemcy w r. 1941 dokonają z zimną decyzją i mocnym zdecydowaniem to, co zostało rozpoczęte w roku 1940.

W kołach politycznych Belgradu zauważono, że tym razem ze słów kanclerza Hitlera przebijała absolutna pewność zwycięstwa w jeszcze silniejszym stopniu, niż w mowach poprzednich i że te słowa właśnie przekonały nie tylko naród niemiecki, ale również kraje zagraniczne. Poza tem świat przyzwyczaił się do tego, że kanclerz Hitler zawsze z błyskawiczną szybkością po słowach przystępuje do czynów.

„Nie wolno nie doceniać potęgi Niemiec. Anglia upadnie” — takie twierdzenie wysunął

Jeden z dzienników szwedzkich,

który podobnie jak i wszystkie północno-europejskie dzienniki poświęca niezmierne wiele uwagi mowie kanclerza Rzeszy.

Mowa kanclerza Hitlera wywarła we Francji niezmiernie silne wrażenie.

Prasa francuska, zwłaszcza wielkie dzienniki paryskie, drukuje bardzo długie wyjątki z mowy kanclerza, cytując w nagłówkach najbardziej charakterystyczne jej zdania.

W krajach zamorskich

zainteresowanie mową kanclerza jest również bardzo duże. W Argentynie zasadniczą treść mowy podano do publicznej wiadomości za pośrednictwem radia, a dziesięć dzienniki na tytułowych stronach opisują bardzo obszernie uroczystości berlińskie. Również w Nowym Jorku mowa została podana bardzo szczegółowo i w sensacyjnej formie. W korespondencjach z Berlina dzienniki stwierdzają, że zdanie kanclerza Hitlera, iż „żadna pomoc i jakiegokolwiek części świata nie może zmniejszyć wyniku wojny” stanowi bezpośrednią odpowiedź na amerykańską ustawę lombardową.

Wstrzymanie wyjazdów do Stanów Zjednoczonych dla emigrantów europejskich.

Sztokholm, 18 marca. „Dagens Nyheter” zamieszcza depesze agencji United Press z Nowego Jorku, z której wynika, że jedyną linią komunikacyjną do Ameryki, utrzymywaną przez jedną z firm armatorskich, wstrzymała na czas nieograniczony przyjmowanie zamówień na bilety okrętowe dla uchodźców z krajów europejskich, którzy zamierzali wyjechać do Ameryki.

Dyopozycja ta wydana została w chwili, kiedy w Lizbonie zgłoszono dziesiątki tysięcy zamówień na bilety okrętowe.

Podatki nadzwyczajne w Stanach Zjednoczonych.

(—) Sztokholm, 18 marca. Według depeszy United Press, opublikowanej przez „Dagens Nyheter” koła płatników podatków w Stanach Zjednoczonych są więcej zadowolone z kosztownym programem zbrojeniowym, który Roosevelt zamierza przeprowadzić.

Jak słychać przewiduje się wprowadzenie podatku nadzwyczajnego, którym mają być objęte wpływy mniej uposażonych kategorii płatników. Dotychczasowa granica dochodów wolnych od podatku ma być obniżona o około 50 proc.

Otwarcie wiosennych targów praskich

(§) Praga, 18 marca. W niedzielę 16 marca dokonano otwarcia praskich Targów Wiosennych 1941 roku. Są to pierwsze targi praskie od czasu zniesienia granicy celnej, w związku z czem wystawa „winołowa” ściągła tysiące kupców i nabywców z terenu Rzeszy, Sudetów, oraz z Marchii wschodniej. Poważna jest również liczba nabywców zagranicznych.

Wiosenne Targi Praskie obełane są w tym roku bardzo korzystnie i obejmują ogółem 23 grupy fachowe. 2 godne widzenia wystawy specjalne, oraz oficjalną ekspozycję szwajcarską. W targach wzięło udział 1798 wystawców, tj. o 96 więcej niż w targach jesiennych 1940 roku. W porównaniu z rokiem ubiegłym tereny wystawowe zostały powiększone o 2200 m kw., obejmując łącznie 26.000 m kw.

Król Borys pojął marszałka Lista.

(=) Sofia, 18 marca. Król Borys III-ci wydał w swojej posiadłości wiejskiej Wra-na przyjęcie na cześć generała-feldmarszałka Lista oraz towarzyszących mu oficerów. W przyjęciu tem wzięli udział królowa, rodzina królewska w osobach księcia Cyryla i księżniczki Eudoksii, prezes rady ministrów król. Bułgarii prof. Filoff, minister wojny generał Daskaloff, niemiecki poseł w Sofii baron v. Richthofen, niemieccy attaché wojskowi oraz członkowie dworu królewskiego.

Anglia sprzedała największy zakład przemysłowy w USA.

Nowy Jork, 18 marca. Rzeczoznawca brytyjskiego urzędu skarbu Edward Peacock, który otrzymał misję likwidacji angielskich majątków w Stanach Zjednoczonych, zakomunikował w niedzielę o sprzedaży przedsiębiorstwa „American Viscose Corporation” znajdującego się w brytyjskim posiadaniu grupie banków amerykańskich pod przewodnictwem Morgana. „Viscose Corporation” jest największym angielskim przedsiębiorstwem w Stanach Zjednoczonych. Wartość jego oceniana jest na 100-150 milionów dolarów. Przedsiębiorstwo to zostało założone w r. 1910 i obejmuje 7 fabryk z załogą liczącą około 18.000 robotników. Zakłady te są czołową placówką przemysłową, wytwarzającą sztuczny jedwab w Stanach Zjednoczonych. Reuter stwierdza w swej depeszy na ten temat, że to przeniesienie własności jednego z największych angielskich obiektów majątkowych w Stanach Zjednoczonych na grupę bankową, mającą na celu uzyskanie dewiz dolarowych, jest „znamiennym pociegiem”. Peacock uczynił ponadto wzmiankę o możliwości sprzedaży dalszych przedsiębiorstw angielskich w Stanach Zjednoczonych.

Brytyjska admiraliczka donosi o zniszczeniu 26 łodzi podwodnych.

Sztokholm, 18 marca. W związku z faktem zniszczenia wielkiej łodzi podwodnej poj. 670 ton o nazwie „Snapper” brytyjska admiraliczka przyznaje się do zniszczenia 26 łodzi podwodnych od chwili rozpoczęcia działań wojennych. Jeśli się weźmie pod uwagę, że między podanymi łodziami podwodnymi nie figuruje pewna liczba tych jednostek podwodnych, które poszły na dno morskie wskutek zetknięcia się z minami — według niemieckich danych zatonać miało w ten sposób około 30 jednostek — to i tak nie odpowiadało to istotnym stratom angielskim opublikowanym przez brytyjską admiralicę, bowiem więcej niż połowa stanu łodzi podwodnych angielskich, tj. 56 jednostek uległo zniszczeniu.

Wstrzymanie ruchu okrętów kanadyjskich.

(-) Szanghaj, 18 marca. Linja transoceaniczna, łącząca Kanadę z Dalekim Wschodem, a obsługiwana przez trzy wielkie parowce oceaniczne, stanowiące własność Canadian Pacific Steamship Company ulegnie likwidacji. W żeglarskich kołach Dalekiego Wschodu mówi się w związku z tem o możliwości przesunięcia baz operacyjnych niemieckiej marynarki na wody Oceanu Spokojnego.

ZĄB.

Zaczął mnie boleć o wpół do trzeciej w nocy. Dokładnie w tym czasie, kiedy każdy sprawiedliwy śpi smaczynym snem. A po- czął boleć bez żadnych wstępów, wprowad- czył czy załotów, tylko tak odrazu, po- chamsku — całą parą. Kiedy nie pomogła żadna sugestia, ani przewracanie z boku na bok, porwałem się z łóżka boleć — do kuchni na papierosa. Tu zaczynam myśleć: „Jadnie ja będę jutro wyglądał w biu- rze”. „Hi, hi, hi — kpi ze mnie druga myśl — w biurze! Dwadzieścia lat psuleś, patała- chu, papier, czas zatem, żebyś się wziął do porządnej roboty. A do sniegu, nie la- ska!..” „Ach, prawda! — szepce mi przytom- ność. — Przecież ja o 7-mej muszę iść do sniegu.” „...o godzinie 7-mej stawia się osobiście strona, świadek, biegnij w Zakładzie Czysta- czenia Miasta w sprawie: do usuwania sniegu, pod rygorem wstrzymania zapo- mogi.” Urzędowy papier stoi mi przed oczami i wszystkimi literami śmieje się z mojej miny. „To nie żarty! Trzeba iść...” „Jakże pójdziesz z tym kłem, głupta- sie! — wtrąca się znowu trzeci myśl. — W ciepłym łóżku nie możesz wytrzymać, laślasz po kuchni, jak opętany, demolujesz szuflady w poszukiwaniu „kogutków”, a na sniegu i mrozie w podartych butach chcesz wystać osiem godzin!” „Dam ci szkołę, dam ci szkołę!” — cieszy się zęb i rwie... Zrozpaczony wrzacam do łóżka. W me-

Niemiecki komunikat wojenny.

Berlin, 18 marca. Naczelna komenda ar- mii niemieckiej komunikuje: Lotnictwo zaatakowało ostatniej nocy ważne ze względów wojennych obiekty w Anglii południowej. Urządzenia portowe i dokowe w Bristolu i Avonmouth zostały z dobrym skutkiem zbombardowane. Także i urządzenia portowe w Portsmouth otrzy- mały trafienia ciężkiego kalibru. Za dnia niemieckie samoloty wywiadowe zatopiły w odległości 350 km. na zachód od Irlandji dwa uzbrojone, nieprzyja- cielskie okręty handlowe, łącznej pojemno- ści 4.000 ton. Podczas wypadu niemieckich samolotów myśliwskich na Malta został zestrzelony jeden nieprzyjacielski myśliwiec typu „Hurricane”. Nieprzyjaciel nie dokonywał nalo- tów ani za dnia, ani w nocy zarówno na Niemcy, jak i na obsadzone obszary.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 18 marca. Włoski komunikat woj- skowy z poniedziałku brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komuni-kuje: Na froncie greckim normalna działalność wywiadowa i artyleryjska. Włoskie sa- moloty obrzuciły bombami rozpryskujące- mi nieprzyjacielskie wojska. Angielskie samoloty zaatakowały jedną z włoskich baz lotniczych. Interwenujące natych- miast myśliwce zestrzeliły jeden samolot typu Wellington. Niemieckie samoloty myśliwskie zestrze- liły podczas akcji przeciwko Malcie jeden samolot typu „Hurricane”.

Czeski dziennik domaga się publicznego skazania Benesza.

(-) Praga, 18 marca. Polityczny tygodnik „Obrana Naroda” domaga się przyspiesze- nia dochodzenia, wdrożonego w listopadzie 1938 roku przeciwko b. prezydentowi pań- stwa, drowi Beneszowi.

Wówczas to została powołana 7-osobowa komisja śledcza, w skład której ponadto wchodziło 3-ch prawników, a mająca za za- danie opracowanie aktu oskarżenia. Z 13 punktów skargi wymieniono następujące, jako najważniejsze: Dlaczego Benesz mylnie przedstawił rzą- dowi i parlamentowi ważne zdarzenia, a

W Afryce północnej rozmaite parki sa- machodowe zostały zaatakowane przez nie- mieckie samoloty.

W Afryce wschodniej wrze nadal potę- żna walka na odcinku pod Keren, gdzie nieprzyjacieli nieprzerwanie kontynuował swoje ataki, odierane wszędzie przez wojs- ka włoskie.

W ciągu nieprzyjacielskiego nalo- tu na Direddau, o którym wspomniano w komu- nikacie z soboty, włoscy myśliwcy zestrze- lili dwa nieprzyjacielskie samoloty. Dwa dalsze samoloty zostały zestrzelone na od- cinku pod Keren.

W nocy na 15 marca angielski samolot torpedowy stopedował w porcie Vaiona okręt szpitalny, przygotowany do transpor- tu rannych. Powstałe straty są nadzw- yczaj nieznaczne.

Zatopienie włoskiego statku szpitalnego.

(-) Rzym, 18 marca. W nocy z 14 na 15 marca zaatakowały dwa samoloty torpe- dowe, lecące w eskorcie samolotów myśliw- skich, włoski statek szpitalny „Po”, który w danej chwili był oświetlony i zaopatzo- ny we wszelkie oznaki przepisane prawem międzynarodowemu.

Szpitalny statek „Po” był zakotwiczony na radzie portu w Walois. Trafiony dwo- ma pociskami torpedowymi, statek natych- miast zatonął. Zginęło kilka osób, znajdu- jących się na pokładzie. Jedną z ostatnich, która opuściła w ostatniej chwili tonący statek, była córka hrabiego Ciano, pełnia- ca obowiązki siostry na pokładzie statku szpitalnego.

m. i. oświadczenie ówczesnego francuskiego ministra spraw zagranicznych Delbos'a z r. 1937, że Francja pod żadnym warun- kiem nie będzie walczyła za b. republikę? Dlaczego Benesz odrzucił liczne propo- zycje zawarcia paktu nieagresji kancle- rza Rzeszy Hitlera i dlaczego o tem nie został powiadomiony ani rząd, ani parlament?

Inne punkty aktu oskarżenia zarzucają m. i. Beneszowi jego nieludzkie obchodzenie się z Czechami, znajdującymi się we Fran- cji, którzy dzięki jego staraniom zostali wcieleni do armji francuskiej.

W Stanach Zjednoczonych zamknięto konto bankowe Węgier.

Ostre kroki odwetowe czynników węgierskich.

(-) Waszyngton, 18 marca. Węgierskie konto bankowe w Stanach Zjednoczonych mając niebawem ulec zamknięciu. Minister finansów Morgenthau poinformował, że zarządzenie to zostało podjęte na zarządzenie Departamentu Stanu i zaakceptowane przez prezydenta Roosevelta oraz ministra fi- nansów, jednakże nie podał o przyczyny tego kroku.

Zaznaczyć należy, iż Węgry są już 12-tym krajem, którego konto w St. Zjednoczonych zostało w podobny sposób zamrożone. W kołach politycznych i gospodarczych węgierskich wiadomość ta wywołała żywe o- burzenie. W kołach politycznych mówi się, iż rząd węgierski nosi się z zamiarem po- czynienia kroków odwetowych w postaci zamrożenia kont St. Zjednoczonych w ban-

kach węglerskich i ewent. anulowania fir- mami amerykańskimi udzielonych koncesyj naftowych.

Uniemożliwienie dysponowania węgier- skimi kontami bankowymi w Stanach Zje- dnoczonych wywołała w węgierskich ko- łach gospodarczych i politycznych pra- wdziwą niespodziankę, a zarazem wielkie oburzenie.

Do piątku ub. tygodnia węgierskie czyn- niki rządowe nie otrzymały z Waszyng- tonu żadnej informacji na temat zamknię- cia kont bankowych i zaczęły je jed- nie z lamów dzienników. Jak słychać, rząd węgierski po uzyskaniu urzędowego po- twierdzenia tego faktu zastępuje kroki od- wetowe wobec amerykańskich kont banko- wych na Węgrzech, a nawet będzie skłon- ny do unieważnienia amw koncesyjnych, udzielonych firmom amerykańskim.

Anglicy opuszczają Węgry.

(-) Budapeszt, 18 marca. Porażki Anglii na Bałkanach nie pozostały — zdaniem węgierskich obserwatorów, przebywających w Anglii — bez wpływu na nastroje mie- szkańców. Korespondent „Pester Lloyd” w Londynie donosi, że nad Tannizą daje się odczuwać pewnego rodzaju zaniepokojenie, bowiem po powrocie do kraju Edena i Dilla nie poinformowano opinii publicznej o rezultatach ich podróży na Bliski Wschód.

W związku z wkroczeniem niemieckich wojsk do Bułgarii oczekiwano, iż Anglia wystąpi z pewną inicjatywą. Ale dotych- czas nie wydarzyło się nic, co by na to wskazywało. Opinia publiczna żywi nadzieję, że w najbliższym czasie rząd wystąpi naresz- cie z nadzwyczajną publikacją na temat swych najbliższych poczynień.

Właśnie w ostatnich dniach ostatni ba- wlący na Węgrzech Anglicy czynią przygo- towania do opuszczenia tego kraju. Jak słychać, angielski konsul w Budapeszcie udzielił instrukcji obywatelom bry- tyjskim, by możliwie najrychlej opuścili teren Węgier.

„Snapper” nie powrócił do portu mieclerzystego.

(-) Sztokholm, 18 marca. Brytyjska ad- miraliczka zakomunikowała o zaginięciu łodzi podwodnej „Snapper”, która uważa- musi za straconą. Rodziny członków załogi zostały powiadomione o tym fakcie.

„Snapper” spuszczone na wodę w r. 1935. Wspomniana łódź podwodna miała 670 ton wyporności w stanie zanurzenia, oraz 40- osobową załogę. Szybkość jej wynosiła 15 mil morskich nad i 10 mil morskich pod wodą. Uzbrojenie stanowiło 6 wyrzutni torped, jedno działko kalibru 7,6 cm, oraz jeden karabin maszynowy.

W kilku wierszach.

Księżniczka następczyni tronu we Wło- szech objęła protektorat nad Zjednocze- niem niemiecko-włoskiem.

* * *

Koncert symfoniczny wykonany w ub. niedziele w Teatro Comunale we Floren- cji pod batutą Herberta von Karajana stał się dla dyrygenta berlińskiej opery pań- stwowej nowym triumfem. Przed 10 dnia- mi był on entuzjastycznie oklaskiwany przez publiczność rzymską w czasie kon- certu, jaki pod jego dyrykcją odbył się w operze królewskiej.

— Myśle, żeby zatruć, bo okropnie boli... A rwać, to chyba szkoda...
— Który? Ten? E, panie, próchno!
— Ale moeno siedzi! I to oczy! — Spróbujemy! Marchewka, nie zab. O!
— Aaaaauu!
— Już po krzyku! Patrz pan, to pan chciał konserwować! Na śmietnik!
— Nie, daj mi go pan! Jago potrzebuję! To corpus delicti! Usprawiedliwienie!
Po chwili wychodzę usmiechnięty, zado- wolony i nucę sobie: „Mam ząb, mam zębu- lek, mam zębuszek cacy!”
Na ulicy z dachów i rynien kapie, chla- pie, jak z zakatarzonego nosa. Śnieg za- szmuczał, czerniał, zbrzydł straszliwie... Truchleje...
„Co ja będę zbierał? Zęba wyrwałem, a śniegu niema!”
Ze spuszczoną głową, żalobnym krokiem podążam do domu. Myśl zła, uparta, jak świder draży mi głowę: „Co ja będę zbie- rał? Czyżbym musiał wrócić do biurka?” i płacze na widok topniejącego śniegu. Na- raz...
„Przed bramą domu stoi wóz, a na nim śmieci!”
„Ha, furda! Nie wracam do biura! Sa, niech żyja śmieci!”
I radość ogromna poderwała mnie, wy- ciąłem holubca i na nutę krakowiaka:
— Radujcie się dzieci, Stomko ślicznie śmieci, Woda z dachu leci, Jutro zbieram śmieci Oj dana!
Wpadam do domu i nie jem, ale pozeram gorący obiad. Jedno, drugie, trzecie danie i w tym ferworze zapominam, że jem wciąż jedną i tę samą zupe... zupe... zupe... zupe...
A potem...
Potem okazało się, że mam dziury nie- tylko w butach, ale i w kamizelce, bo ząb diabli wzieli. Corpus delicti!
Może kto znalazł?...
Wiktor Mandse.

czarni przeżywam godziny do świtu. Wreszcie dom zaczyna się budzić.
— O, tatulek nie poszedł? — pyta córka.
— Ząb, dziecinko, boli do szaleństwa!
— No, to co będzie? — poważnie pyta żona.
— Usprawiedliwie jakoś przecie...
— U nas w szkole ząb, to żadne uspra- wiedliwienie!
— Ale ja pójdę do lekarza! Da mi świa- dectwo!
— A niech mi tatuś powie, jak lekarz zbada, że tatusia naprawdę boli ząb — do- staje pałką w głowę.
„No, bo rzeczywiście, jak można zbadać, lub udowodnić, że boli ząb!”
Z tą troską zostaje w łóżku, podczas gdy rodzina sposobu się do życia. Pija t. zw. kawę, nawet coś jedzą, a ja nie, tylko ból i jak na pociechę.
— Może się co napijesz?
— Aaaa!
— A może co zjesz?
— Oooooch!
— Tak cię boli? Któryż to?
— Lewy... górny...
— Pokaż!
Otwieram usta, jak bramę Jerycha, u wylotu sadowi się rodzina.
— Który?
— Ten dżuhawy...
— Wszystkie masz dziurawe. Czekałno! Zona przystępuje do badania z łyżeczką w rękę.
— Otwórz szeroko, jak najszerzej!
— Dziś... dziś... dziś... na zębie.
— Ten?
— Hanie...
— Dziś... dziś... dziś...
— Ten?
— Hanie...
— Dziś... Dziś...
— Aaaaoo! Ten!
— Oczny!
— Pozwól tatulusi, ja zobaczę. Otwórz szerzej!

— Mmmggllllhhh! Aaaa! Co robisz do licha! Całą rękę pchasz mi do ust!
— Chciałam zobaczyć, czy się rusza. Odechodzą, zostają bezradny, opuszczony.
— „stare płyty krystaliczne przykryte utworami paleozoicznymi znajdujemy w Afryce w dorzeczu rzeki Oranje, w środko- wej Saharze wyżyna Ahagger oraz w za- chodniej Afryce...”
— Dziecinko, przestań.
— Dobrze, tatulusi. W Afryce znaj- dujemy mahometan, pogan, chrześcijan wschodnich, protestantów i katolików...
— Dziecko, przestań! Przecież poganinby się zlitował. Ząb tak mnie boli, a ty...
— Przecież ząb, to nie ucho!
— Głowa mi pęka!
— A możebyś tatulusi poszedł do denty- sty?
— Także pomysł!!!
— Słusznie! Przecież nie możemy prze- stać żyć dlatego, że ciebie ząb boli.
Porzucam się z łóżka zdenerwowany i spaceruję po pokoju.
— Mamusi, tatuś kuleje!
— Kuleje?
— Czy wy tego nie rozumiacie, że jak ząb boli, to człowiek cały, do licha, okaleczeń może. Wytrzymać z wami nie można!
Zabieram się z domu. (A ząb boli, jak wszyscy diabli!...)
— Tatuś do dentysty!
— ...!
— Przecież nie musisz zaraz rwać. Może tylko ci zatruje...
Oto myśl! Rzeczywiście, można tylko za- truć. Dalej do dentysty!
Pierwsze piętro — boli, drugie — bar- dzo mało boli, trzecie piętro — wcale nie boli. Stoję przed drzwiami dentysty, pu- kam, ząb — nie, ruszam go — nie, więc poco?
— Pan dzwonił?
— Nnnnnie... Chociaż, właściwie...
Już siedzę. Czuję na twarzy chłodne dotknięcia.

Doniosłe znaczenie kontrtorpedowca w obecnej wojnie.

Kraków, 18 marca.

(pwp) Technika konstrukcji okrętów wojennych, nie krepowana ograniczeniami traktatowymi, ostatnimi laty rozwinęła się potężnie. Konstruktorzy w stalowych kołach morskich starają się zamknąć całą swoją wiedzę i długoletnie doświadczenia. Często mało znaczące ulepszenie lub zwiększenie szybkości danej jednostki morskiej daje jej znaczną przewagę, która zapewnia sukcesy w razie starcia ze słabiej wyposażonym przeciwnikiem. Tak się już dzieje, że ulepszenie jakiejś nowoczesnej broni pociąga w pierwszym rzędzie wzrost jej wymiarów.

Jeden z pierwszych pancerników na świecie francuski „Gloire” zbudowany w 1859 r. wypierał 5.600 ton i posiadał dział 160 mm, a obecnie słyszy się

o japońskich okrętach linjowych, mających wyporność 50.000 ton i zaopatrzonych w działa kalibru 457 mm.

To samo można powiedzieć o ewolucji okrętu podwodnego, czy też kontrtorpedowca. W niedalekiej przyszłości nastąpi takie przesunięcie granicy wyporności poszczególnych klas okrętów, że zachowując naprzykład te same nazwy, kontrtorpedowiec będzie wypierał około 6.000 ton, bowiem względu natury taktycznej lub t. p. właśnie będą tego wymagały. Wynika zatem, że nowoczesny kontrtorpedowiec przez zwiększenie tonażu może zastąpić w zupełności lekkie krążownik.

Traktat waszyngtoński z 1922 roku, ograniczający wyporność wielkich okrętów nawodnych i podwodnych, nie zrobił tego w stosunku do okrętów lekkich. Konstruktor nie lubi być krepowany w projektowaniu, zwłaszcza, jeśli taktyk jest niestępliw, nim pójdzie na kompromis, trzeba z nim staczać ciężkie boje o każde działo.

Już na długo przed wojną światową kontrtorpedowiec był groźnym przeciwnikiem torpedowca.

Słabsza konstrukcja, siła rzeczy musiała upaść, kontrtorpedowiec mógł przestać być w ogóle „kontr”, lecz szybko postarano się o nowego przeciwnika, którym stała się łódź podwodna. Najlepiej do zwalczania ukrytego w głębinach wroga nadawał się właśnie kontrtorpedowiec, dzięki swej stosunkowo wielkiej szybkości i silnemu uzbrojeniu artyleryjskiemu.

Początkowo skuteczność w przeciwdziałaniu kontrtorpedowca nie była zadawalająca, bowiem łódź podwodna, zdradzająca swą obecność dopiero po wyrzuceniu się z wody, mogła z dużym powodzeniem ująć kontrtorpedowca zanurzając się i szybko oddalając. Artylerja kontrtorpedowca była skuteczna tylko na małych odległościach, co jest zrozumiałe, ponieważ cel był stosunkowo niewielki.

W wypadku pojawienia się łodzi podwodnych w bezpośrednim sąsiedztwie kontrtorpedowca, ten ostatni natychmiast rzucił się w stronę wyruszającego się przeciwnika i uderzał go dziobem, co w sumie przynosiło natychmiastowe zatopienie nieostrożnego nieprzyjaciela.

Inowacją wprowadzoną celem skuteczniejszego zwalczania łodzi podwodnych było

zastosowanie niedawno wynalezionych bomb głębinowych,

które wyrzucano z pokładu dzięki specjalnemu urządzeniu hydrostatycznemu wybuchają na żądanych głębokościach.

Z biegiem czasu zaopatrzono kontrtorpedowce w przyrządy podsluchowe, które umożliwiały wykrycie zanurzonej łodzi podwodnej, o ile naturalnie motory jej były w ruchu. Początkowo aparat podsluchowy notował tak odgłosy ruchu własnych maszyn jak i przeciwnika, co było powodem ciągłych alarmów bojowych, jednakże ta usterka konstrukcyjna została w krótkim czasie usunięta.

Walka kontrtorpedowców przeciw łodziom podwodnym była prowadzona w dwóch kierunkach.

Patrolowanie wyznaczonych obszarów morskich, oraz ochrona transportów. Specjalny charakter posiada użycie floty kontrtorpedowców do atakowania wielkich okrętów wojennych, oraz ostrzeliwanie artyleryjskiego morskich baz operacyjnych i portów przy sprzyjających warunkach atmosferycznych (zła widoczność), ułatwiających zaskoczenie.

Zadania taktyczne stawiane nowemu kontrtorpedowcowi

dają się streścić w następujących punktach:

1) Towarzyszenie wielkim okrętom wojennym w celu odparcia ataków łodzi podwodnych, lekkich zespołów lotnictwa nieprzyjacielskiego. Szczególne znaczenie podczas walki własnych okrętów linjowych, względnie ciężkich krążowników z równocześnie okrętami przeciwnika.

2) Ochrona własnych linii komunikacyjnych i działanie przeciwko handlowi morskemu nieprzyjaciela.

3) Działania przeciw portom i bazom.

4) Patrolowanie dalekomorskie, stała

służba rozpoznawcza ruchów floty nieprzyjaciela, wreszcie

5) stawianie min zagrożeń na wodach nieprzyjaciela (działanie zaczepne) oraz własnych (obrona).

Do wykonania tych zadań kontrtorpedowiec jest dobrze przygotowany. Budowa jego, jak i stosunkowo duża wyporność pozwalają mu podejmować rejsy bojowy w najgorszej pogodzie. Silne zespoły turbiny, których moc liczy się w dziesiątki km., poruszają go z szybkością około 50 węzłów na godzinę, a uzbrojenie torpedowe i artylerja pokładowa stawiają go na równi z przedwojennymi lekkimi krążownikami.

Wypożyczenie w czule i dokładne aparaty podsluchowe, oraz specjalne wyrzutnie bomb głębinowych stwarzają z niego przeciwnika bardzo groźnego dla okrętów podwodnych. Niestety kontrtorpedowiec mimo niezaprzeczonych zalet

ma też i swoje słabe strony,

z których brak odpowiedniej grubości pancernika jest największą i najgroźniejszą. Blacha, posywaną jego kadłub i pokłady, stanowi nieznaczna jedynie ochronę. Mimo tego kontrtorpedowce, rozporządzając większą szybkością i większymi możliwościami manewrowymi mogą mieć przewagę nawet nad krążownikami, o ile naturalnie będą działać zespołowo.

Niemcy stwierdzają niezgodność z prawdą komunikatów angielskich.

(S) Berlin, 18 marca. Jak donosi niemieckie biuro informacyjne DNB, urzędowe komunikaty brytyjskiego ministerstwa żegluga powietrznej oraz ministerstwa bezpieczeństwa wewnętrznego a nawet brytyjskiej admiralicji z ostatnich dni zawierają szereg nieścisłości, które trudno pominąć milczeniem.

„I tak np. czyta się w nich takie zdanie: „Poza tym w dniu 11 III działalność nieprzyjacielska była znikoma. Nie doniesiono o wypadkach zrzuconia bomb”.

„W dniu 11 III niemieckie lotnictwo zaatakowało skutecznie Londyn, Birmingham, Southampton i Portsmouth, obrzucając je bombami”.

„W urzędowym komunikacie brytyjskim z tegoż dnia podano, że ataki te miały wykażać „jedynie bardzo znikome wyniki”.

„W tym wypadku chodzi o ataki niemieckich samolotów bojowych na Liverpool i Birkenhead, którym to atakom towarzyszyły niezwykle poważne sukcesy. Dzienniki amerykańskie przyniosły wiadomość o olbrzymich rozmiarach szkód, powstałych w urządzeniach portowych i zakładach przemysłowych miast”.

„W dniu 13 marca agencja Reutera zakomunikowała o zaginięciu tylko jednego samolotu brytyjskiego. Faktem jednak

Francuscy konstruktorzy projektowali aby opancerzenie artylerji, mostku bojowego, komór amunicyjnych i urządzeń napędowych (które na kontrtorpedowca nie sięgają tylko do linii wodnej, ale rozciągają się na całą wysokość kadłuba) poszerzyć, co jednak spowodowałoby zwiększenie tonażu lub częściowe zredukowanie maszyn i paliwa, a co za tem idzie, przyniosłoby w sumie zmniejszenie szybkości i zasięgu pływania.

Ostatecznie zwiększenie wymiarów kontrtorpedowca pozwoli na zaopatrzenie go w pancern, ale prztem wymagał będzie podniesienia energii napędnej, zapewniającego dotychczasową szybkość kontrtorpedowca, która jest jego najważniejszym atutem.

W obecnej wojnie morskiej nie można przedsięwziąć żadnych na większą skalę zakrojonych operacji morskich bez udziału kontrtorpedowców, albowiem użycie nawet największych twierdz morskich bez eskorty szybkich i zwrotnych kontrtorpedowców, byłoby mocno ryzykownym posunięciem.

Zakres działania kontrtorpedowców jest niezmiernie szeroki, począwszy od „stróżowania” wielkich jednostek bojowych w walce przeciw ludziom podwodnym, poprzez strzeżenie konwoju, a kończąc na patrolowaniu ogromnych połaci morskich, oto zadania, jakie spełnia groźny „wartownik słonych wód”.

jest, że w ciągu tego dnia Anglię stracił 11 samolotów”.

W związku z operacjami wojsk angielskich na Bałkanach doniosł Reuter w dniu 13 III, że z operacji tych wszystkie samoloty brytyjskie powróciły do swych baz w stanie nieuszkodzonym”.

„W rzeczywistości jednak zestrzelonych zostało 8 samolotów brytyjskich”.

„W urzędowym komunikacie najwyższego brytyjskiego dowództwa wojskowego z dnia 14 marca całkowicie przemilczano o pełnych powodzenia i skutecznych atakach na Agadabia i Marsa el Brega”.

„W urzędowym komunikacie z dn. 8 III twierdzi się, jakoby w toku masowego ataku na Malte miało zestrzelić 16 samolotów nieprzyjacielskich. W rzeczywistości jednak z akcji tej nie powróciło 5 samolotów niemieckich”.

Opublikowane przez Niemcy w okresie wojny światowej cyfry, odnoszące się do zatopień bryt. tonażu morskiego, spotykały się w swoim czasie z zaprzeczeniem czynników urzędowych Londynu. W dniu 7 marca 1941 Londyn przyznał się ostatecznie do ich zgodności.

Nadejście jednak dzień, w którym Londyn będzie musiał podać dokładne dane, dotyczące strat brytyjskich w okresie obecnej wojny.

Co przyciąga małe narody do osi?

(S) Praga, 18 marca. Jako pobudkę, która powoduje ścisłą współpracę małych narodów z mocarstwami osi, wysuwa praska „Narodni Politika” przedewszystkiem świadomość, że właśnie tylko te mocarstwa są w stanie zagwarantować rozsądny i sprawiedliwy nowy porządek w Europie. Państwa, które dotychczas przystąpiły do tego układu, a także i te, które jeszcze przystąpią, dają temsamem wyraz swego mocnego przekonania o ostatecznym zwycięstwie mocarstw osi i klęsce Anglii.

Jeden z dzienników duńskich komentując przystąpienie Bułgarii do Paku Trzech Mocarstw, określił bardzo trafnie to wydarzenie, przyrównując go do oddania głosu w europejskim plebiscycie, który ma oznaczać zakończenie wojny. Niemcy i Włochy mają pewny cel przed oczyma, do którego dążą zdecydowanie, zwalczając wszelkie napotymane trudności. Celem tym jest kierownictwo, którego potrzebuje Europa, który wzbudza zaufanie i jest w możności zrealizować pokładane w niem nadzieje.

Trąby powietrzne w Stanach Zjedn.

Dotychczas 31 ofiar śmiertelnych.

(=) Nowy Jork, 18 marca. Jak donoszą z Grand-Forks w północnej Dakocie, w nocy na niedzielę przeszła tam trąba powietrzna, połączona z gwałtownym obniżeniem się temperatury, powodując co najmniej 31 ofiar śmiertelnych.

Na terenach nawiedzonych katastrofą spowodowane zostały znaczne szkody materialne. Komunikacja telefoniczna została przerwana, a ruch na drogach natrafia na wielkie przeszkody. Przeważna ilość wypadków śmiertelnych została spowodowana tem, że liczne osoby, jadące samochodami, po zaskoczeniu ich przez burzę, pozostawiały swe wozy i szukały jakiegokolwiek schronienia. Zmarły one następnie wskutek zamrażnięcia lub wyczerpania.

Trąba powietrzna przy niewielkich opadach śnieżnych dosięgła wysokości 136 km na godzinę. Setki samocnodów zostało porzuconych na drogach przez pasażerów. W St.

Hilaire wybuchł pożar, który wskutek burzy rozszerzył się niezmiernie szybko. Zniszczył on wiele placówek handlowych. W Noorhead w stanie Minnesota 2000 osób musiało nocować w szkole, ponieważ droga powrotna była zupełnie odcięta.

Katastrofalna lawina koło Insbrucka.

(=). Insbruck, 18 marca. W niedzielę popołudniu wydarzyła się na południowym stoku północnego łańcucha Alp koło Insbrucka groźna katastrofa lawiny. Masy śniegu zasypały pewien stok górski, na którym znajdowali się liczni amatorzy sportów zimowych. Do niedzieli wieczora wydobyła pewnego młodego człowieka i poważną dziewczynę, których identyczności nie

udało się dotychczas stwierdzić, nadto jedną osobę ciężko ranną i dwie lekko ranne. Alpejskie pogotowie ratunkowe, natychmiast po zawiadomieniu o katastrofie, podjęło akcję celam wydobywania zasypianych. W akcji tej bierze również udział pogotowie policji, technicznych oddziałów ratunkowych i straż ogniowa.

Katastrofa pociągu ekspresowego z powodu śnieżycy.

Nowy Jork, 18 marca. Wskutek silnej zawieruchy śnieżnej wykołcił się pociąg ekspresowy jadący do Pittsburga. Cztery wagony wpadły do rzeki Ohio. Dotychczas udało się wydostać trzech zabitych oraz 30 rannych.

Pożar na pokładzie parowca „Bremen”.

(S) Bremen, 18 marca. Na pokładzie parowca „Bremen”, należącego do towarzystwa Lloyd wybuchł w dniu 16 marca br. wielki pożar, którego przyczyny nie zdołano natychmiast ustalić. Akcja ratunkowa jest nadal w toku.

Uznanie pośrednictwa Japonji na Dalekim Wschodzie.

Genewa, 18 maja. Z Wiczy donoszą: Dziennik „L'Effort” z wielkim uznaniem wyraża się o japońskiej akcji arbitrażowej w sprawie Indochin i Syjamu. Należy wyrazić wdzięczność rządowi japońskiemu za jego pośrednictwo, przyczem z uznaniem podkreślić należy jego wielki sukces dyplomatyczny.

Japonia po raz pierwszy pośredniczyła na olbrzymich obszarach azjatyckich, które dotychczas były pod wyłączną wpływami Anglii i Ameryki. Interwencja Japonji przyczyniła się do całkowitej likwidacji konfliktu, uniemożliwiła mieszanie się krajów angielskich do spraw azjatyckich, przyczyniając się równocześnie do sprawiedliwego uregulowania spornych kwestyj.

Rozbudowa Gibraltaru trwa dalej

(=) Lizym, 18 marca. Według doniesienia agencji Stefani z Tangeru, żołnierza, którzy przybywają tam na urlopy opowiadają, iż w Gibraltarze prowadzi się obecnie wielkie prace fortyfikacyjne, celem uzupełnienia dotychczas istniejących urządzeń obronnych.

Władze wydały niezmiernie ostre zarządzenia, celem utrzymania tajemnicy prowadzonych robót, a ponadto zarządzono, iż przebywanie na terenach fortyfikacji Gibraltaru jest dozwolone jedynie za specjalnymi legitymacjami.

Jak stwierdzają oficerowie, sytuacja we wschodniej części morza Śródziemnego uważana jest za bardzo poważną, co wynika również z faktu, że rząd londyński pragnie wysłania posiłków wojskowych i materiału wojennego do Grecji, podczas gdy generał Wavell i Eden domagają się wzmocnienia sił w Afryce. W Gibraltarze zadają sobie jednak pytanie, w jaki sposób będzie się chroniło transporty morskie, które mają przewieźć posiłki do Grecji i do Afryki.

Kontradmiral angielski zaginął.

(=) Nowy Jork, 18 marca. Według doniesienia „Associated Press”, brytyjska admiralicja podała do wiadomości fakt zaginięcia kontradmirala Malby.

Malby dowodził transportem konwojowanym, rozproszonym w dniu 5 listopada 1940 w środkowej części morza Śródziemnego.

Święto urodzin szacha Iranu.

(=) Teheran, 18 marca. Mieszkańcy Iranu obchodzili w sobotę w niezwykle podniosłym nastroju uroczysty dzień 63 urodzin cesarza Reza Szach Pahlevi. Teheran tonął w powodzi flag, a gmachy publiczne były iluminowane.

W godzinach porannych odbyła się uroczystość w pałacu cesarskim, gdzie władca przyjął życzenia posłów i dygnitarzy. Organizacje młodzieży obchodziły w dniu urodzin szacha doroczne „święto drzewa”, przyczem odbyły się liczne uroczystości związane z sadzeniem drzewek.

W godzinach wieczornych odbył się uroczysty bankiet z udziałem księcia następcy tronu Paarsa, najwyższych dygnitarzy państwowych, oraz członków zagranicznych misji dyplomatycznych, a równocześnie wydane zostało przyjęcie w historycznym pałacu Golestan dla przedstawicieli władz, członków armji, reprezentantów życia gospodarczego i kulturalnego, które to przyjęcie zaszczyliła księżca para następców tronu.

Racjonowanie środków żywności na terenie Miasta Watykańskiego

Citta del Vaticano, 18 marca. Racjonowanie środków żywności dotknęło również mieszkańców Miasta Watykańskiego, a więc Papieża, 23 kardynałów i ok. 700 innych obywateli, tamże stale zamieszkanych.

W ciągu dnia wczorajszego rozdzielono między mieszkańców Watykanu karty żywnościowe, umożliwiające nabycie 90 gr. mięsa i 300 gr. chleba dziennie oraz 100 gr. masła tygodniowo. Jak słychać, miał Ojciec św. osobiście zaproponować wprowadzenie racjonowania żywności na terenie Miasta Watykańskiego.

Zaopatrzenie Krakowa w jarzyny

Korzystny stan produkcji jarzyn w powiecie krakowskim i miechowskim

Kraków, 18 marca. Spożywanie jarzyn przedstawia dla współczesnego człowieka kultury olbrzymie znaczenie ze względu na zbawienny wpływ, jaki wywiera ono na ogólny stan zdrowia. Wprawdzie zawartość białka, tłuszczu i węglowodanów jest w jarzynach znacznie mniejsza, niż w innych środkach spożywczych, nie mniej jednak jarzyny zawierają szereg substancji mineralnych i witamin, mających wybitny wpływ na zdrowie organizmu ludzkiego. Szczególnie na wiosnę organizm człowieka odczuwa zwiększoną potrzebę świeżych jarzyn. Konsumpcja jarzyn i warzyw wzrasta więc z roku na rok, a odpowiednio do tego zachodzi potrzeba stałego zwiększenia obszarów uprawnych pod jarzyny.

Różniamy zasadniczo dwa rodzaje uprawy jarzyn, mianowicie

produkcję jarzyn w inspektach i cieplarniach, oraz uprawę ich na polu w zagonach.

W pobliżu większych miast, gdzie w wystarczającej ilości jest do dyspozycji nawóz koński, potrzebny do ogrzania zagonów jarzynowych, rozwinięta się zakrojona na wielką skalę uprawa jarzyn wczesnych.

W miarę przechodzenia przedsiębiorstw przewoźnych na siłę pociągową mechaniczną, zmniejsza się stopniowo ilość nawozu końskiego w wielkich miastach. Z tych względów uprawa jarzyn wczesnych prawie we wszystkich większych okręgach konsumpcyjnych przedstawiona została na kultury inspektowe i cieplarnie, ogrzewane za pomocą instalacji centralnego ogrzewania.

Jarzyny krakowskie pochodzą jednak przeważnie z uprawy zagonowej.

albowiem nowoczesnych zakładów cieplarnianych prawie jeszcze zupełnie nie ma. Fakt ten spowodowany jest z jednej strony stosunkowo mało jeszcze rozwiniętą motoryzacją kraju, z drugiej zaś strony przyczyną tego polewa na niewspółmiernie wysokiemu zużyciu węgla i koksu w cieplarniach, wskutek długotrwałej zimy kontynentalnej, co dla tego rodzaju zakładów warzywnych połączone jest z wielkimi kosztami.

Zupełnie inaczej przedstawiają się warunki uprawy jarzyn na polach w zagonach. Pod tym względem niejedno centrum konsumpcyjne mogłoby pozazdrościć stołey Generalnego Gubernatorstwa obszarów i de facto nadających się pod uprawę jarzyn. Wysokowartościowa gleba wapienno-łkowa, cechująca okolice podkrakowskie aż po Miechów, sprzyja w szczególności stopniu uprawie jarzyn na zagonach w polu. Również i warunki klimatyczne są nad wyraz korzystne, za wyjątkiem występujących niekiedy nawet jeszcze późną wiosną, przymrozków, powodujących siłą rzeczy pewne szkody, czasami nawet dość znaczne.

Już dziesiątki lat temu matorośni okolicy podkrakowskiej zaczęli uprawiać jarzyny w większym zakresie, ponieważ dzięki temu osiągnęli

znacznie większe korzyści gospodarcze z posiadanej ziemi.

W ostatnich latach uprawa jarzyn w powiecie krakowskim i miechowskim obejmowała z górą 8.000 ha ziemi, z czego pod uprawę kapusty przypadało około 1.000 ha, cebuli 500 ha, a ogórków 450 hektarów łą-

cznie produkcja jarzyn w obydwu wymienionych powiatach wynosi około pół miliona podwójnych centnarów rocznie. Ilość ta wystarczała w roku ubiegłym w zupełności na pokrycie zapotrzebowania mieszkańców miasta Krakowa, a ponadto nawet można było w znacznym stopniu przydzielić jarzyny na cele aprowizacji wojskowej.

Jeśli chodzi o zagadnienie ukształtowania się zaopatrzenia w jarzyny dla miasta Krakowa w roku bieżącym stwierdzić można, że poczynione zostały wszelkie kroki ku temu, by zwiększyć wydajność obszarów uprawnych pod jarzyny oraz ulepszyć metody hodowania i uprawy jarzyn i warzyw. Można więc z całą pewnością powiedzieć, że nawet spodziewana większa konsumpcja jarzyn i idące za tem zapotrzebowanie,

będzie w całości pokryte.

Tylko niektóre gatunki jarzyn, a mianowicie marchew i pietruszka, będą w roku bieżącym w niektórych wypadkach w mniejszych ilościach na rynku, ponieważ wskutek niezwykle ostrej zimy przedostatniej, większa ilość sadzonek uległa zmarznięciu,

Dzierżawy dla ogrodników-warzywników przesiedlonych z Poznańskiego i Pomorskiego.

Kraków, 18 marca. Na zarządzenie czynników miarodajnych Związek Ogrodników w Generalnym Gubernatorstwie przeprowadza obecnie rejestrację wszystkich właścicieli gospodarstw ogrodniczych, przesiedlonych z terenów Poznańskiego i Pomorskiego, celem osadzenia ich na wakujących dzierżawach w Generalnym Gubernatorstwie. Przy przyznawaniu dzierżaw pierwszeństwo mają ogrodnicy-warzywnicy.

Zainteresowani winni kierować zgłoszenia do Związku Ogrodniczych w Generalnym Gubernatorstwie, Warszawa, ul. Bagatela 3a, przedstawiając jednocześnie powiadomienie, stwierdzające uprawianie ogrodnictwa zawodowo oraz wiarogodne dokumenty posiadania obiektów ogrodniczych na wyżej wspomnianych terenach.

Zaczyna się sezon wiosenny w ogrodach.

(Jo) Kraków, 18 marca. Sezon robót wiosennych w ogrodzie już się zaczął. Wprawdzie pogoda marcową w tym roku podlega dużym zmianom temperatury, ale wstępne prace do przygotowania ogrodów pod uprawę zostały już zaczęte.

W miejskich parkach, na Plantach i skwerach zaczyna się przedewszystkiem kontrola drzew i krzewów, które formują się, oczyszczają z suchych gałęzi, wycina stare i bezużyteczne, aby nie zabierały soków zdrowym. Równocześnie oczyszczają się trawniki ze śmieci, sadzawkę, a także rozpoczęto kopanie i sadzenie drzew i krzewów w parkach i na alicach.

Jako roboty przewidziane w Krakowie na początek sezonu wiosennego, projektuje się uporządkowanie Al. Mickiewicza, pl. Biskupińskiego, Skweru przy ul. św. Łazarza, P. K. O., Grabowskiego, Bocznej Ogrodo-

wie, następnie ogrodzenie Plant otaczających betonową, przegrodzenie Kleparza i t. p. Właściwe roboty rozpoczyna się z dniem 1-go kwietnia.

Sadząc z lat ubiegłych możemy być przekonani o tem, że i w tym roku Zarząd Ogrodów Miejskich otoczy troskliwą opieką parki i skwery, które stanowią dla miasta jego zdrowy oddech, ozdobę i piękno. Jednak wysiłki czynników kompetentnych muszą pójść równoległe z dobrą wolą społeczeństwa, do którego zadań będzie należała ochrona przyrody. W związku z tem muszą zniknąć ścieżki wydeptane wzdłuż i w poprzek Plant, śmiecie i odpadki. Społeczeństwo musi zrozumieć, że nie ogrodzenie żelazne powinno stanowić ochronę piękna naszych ogrodów, ale prawdziwa kultura mieszkańców miasta, dla których to piękno zostało stworzone.

podniesienie produkcji jarzyn wczesnych przez zwiększenie ilości inspektów i cieplarni.

Tak samo wspomnieć trzeba zapoczątkowane ulepszenie jakości gatunków jarzyn oraz przystosowanie ich do potrzeb i wymagań rynkowych. Szeroko zakrojona polityka gospodarcza przyczyni się ma ponadto do utworzenia z krakowskiego obszaru uprawy jarzyn i warzyw, centralnego ośrodka produkcyjnego, mogącego wydatnie zaopatrywać również górnolaski okręg przemysłowy w potrzebne jarzyny i warzywa.

Zgłoszenie zapotrzebowania zbóż siewnych i nasion.

Kraków, 18 marca. Celem ustalenia zapotrzebowania zboża siewnego i nasion, winni we własnym interesie właściciele gospodarstw rolnych, położonych na obszarze miasta Krakowa, zgłosić niezwłocznie, a najdalej do dnia 22 marca br. we właściwych Miejskich Urzędach Obwodowych i ich Ekspozyturach potrzebne na zasiewy wiosenne ilości zboża (pszenicy jarej, jęczmienia i owsa) i innych nasion (buraków pastewnych, wyki i trawy).

W zgłoszeniu należy podać imię, nazwisko, adres zamieszkania, ogólny obszar posiadanej gruntu, obszar gruntu przeznaczony pod zasiew, oraz potrzebną ilość zboża i nasion siewnych.

Zgłoszenia należy ograniczyć do niezbędnego zapotrzebowania, którego nie można pokryć własnym zapasem zboża siewnego i nasion.

Własne zapasy zboża siewnego i nasion, winni we własnym interesie właściciele gospodarstw rolnych, położonych na obszarze miasta Krakowa, zgłosić niezwłocznie, a najdalej do dnia 22 marca br. we właściwych Miejskich Urzędach Obwodowych i ich Ekspozyturach potrzebne na zasiewy wiosenne ilości zboża (pszenicy jarej, jęczmienia i owsa) i innych nasion (buraków pastewnych, wyki i trawy).

W zgłoszeniu należy podać imię, nazwisko, adres zamieszkania, ogólny obszar posiadanej gruntu, obszar gruntu przeznaczony pod zasiew, oraz potrzebną ilość zboża i nasion siewnych.

Zgłoszenia należy ograniczyć do niezbędnego zapotrzebowania, którego nie można pokryć własnym zapasem zboża siewnego i nasion.

KRONIKA

Przydział świec.

Kraków, 18 marca. Sklepy rejonowe, wyznaczone do sprzedaży nafty, będą wydawały osobom uprawnionym do poboru nafty co miesiąc (po raz pierwszy od marca 1941) za odłączeniem drugiej połowy odcinka naftowego za dany miesiąc bezwzględnie:

dla gospodarstw aryjskich po 2 świeca, dla celów przemysłowych po 2 świece, dla gospodarstw żydowskich po 1 świecy.

Żydowskiemu posiadaczom kart na naftę można wydać świece jedynie w tym wypadku, gdy posiadacz wykaże się kartą rozpoznawczą, wydaną przez Szefa Dystryktu, albo zaświadczeniem, że przydzieli mu się kartę rozpoznawczą. Wystawione poprzednio przez Stadhauptmann'a zaświadczenia pobytu stały się nieważne.

Na karty na naftę dla oświetlenia sieni i klatek schodowych nie wydaje się świec narazie.

Dostawę świec dla sklepów rejonowych uskutecznia firma hurtowna El. Dörrich w Krakowie, ul. Gertrudy 23.

Właściciele sklepów rejonowych mają pobrane przy sprzedaży świec odcinki kart na naftę ponaklejać po ułożeniu ich wedle rodzajów i złożyć z końcem każdego miesiąca we właściwym Urzędzie Obwodowym.

Kto nie zastosuje się prawidłowo do tego zarządzenia, nie otrzyma dalszego przydziału.

Zwiększenie taboru żeglugi rzecznej na Wiśle.

Kraków, 18 marca. Mała i dawno przestarzała polska flota na Wiśle, składająca się z kilkunastu holowników i light-tug, skurczyła się po zakończeniu działań wojennych, do zupełnie niepozornej resztki.

Po zakończeniu obecnej wojny należy się liczyć z tem, że ożywiona na nowo gospodarka pokojowa i związany z nią handlowy ruch zamorski, wymagać będzie odrazu znacznie zwiększonego wysiłku w dziedzinie transportów. W tym celu już zawczasu pomyśleć trzeba o zapewnieniu odpowiedniego jakościowo i ilościowo wystarczającego taboru rzecznej na Wiśle — najważniejszej drodze wodnej na wschodzie.

Niestety prymitywna żegluga rzeczna w Generalnym Gubernatorstwie, poza mało znaczącymi warsztatami naprawy statków nie posiada żadnej rzeczywiście zdolnej do produkcji stoczni rzecznej dla budowy nowych statków. Wybudowanie nowych stoczni jest więc palącym zagadnieniem, które planie rozbudowy Wisły. M. in. zamierza re zresztą uwzględnione jest w wielkim się również w niezabudowanej części portu wiślanego w Warszawie stworzyć nową stocznia.

Tymczasowo jednak władze żeglugi rzecznej zamierzają nabyć kilka starszych statków niemieckich, które ze względu na ich małe zanurzenie nadawałyby się doskonale do żeglugi na tych odcinkach Wisły, które nie są jeszcze uregulowane.

W ten sposób rozwiązano by częściową kwestię chwilowego braku taboru rzecznej na Wiśle, która dla sprawnego pokonywania zagadnień transportowych ma pierwszorzędne znaczenie.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dn. 18 marca w Krakowie 329, w Zawichocie 489.

BOHDAN KARELSKI.

Jacht „Aurora” zatonał...

14)

— Chyba nikt — odparł kapitan. — Zdaje mi się, że wszyscy wsiedli do łódki ratunkowych.

— Krażownik uratował 16 ludzi. Czy tyłu było was na pokładzie?

— Nie pamiętam. Zaraz, zaraz... — mruczał kapitan — muszę policzyć. Tak, było nas 16, to znaczy, że wszyscy zostali uratowani.

— Jak mógł pan zostawić dziewczynę na pokładzie? — wołał rozpaczony Forst.

— Tak się panu to mówi, ale jakby pan był z nami, toby pan zrozumiał, że w takim piekle o rodzonej matce można zapomnieć, a nie dopiero o jakiejś dziewczynie. W takiej chwili nie myśli się nawet o pieniądzach. Człowieka gna jakiś instynkt do opuszczenia takiego dziurawego pudła. Tak też i było. Wszyscy rzucili się do łódek. Ja sobie przypomniałem o miss Forst, ale wtedy nie było już widać „Aurory”. Musiała już zatonać.

Forst załamał się zupełnie. Ostatni oien nadziei został rozwiany. Oparł się na rełkach i lzy mu poczęły kapać z oczu...

VIII.

Skończyli już jeść obiad. Swoją drogą nie spodziewali się, że Mary potrafi ugotować tak smaczne potrawy. Stefan zwrócił nawet uwagę na to uwagę.

— Czyż to takie dziwne? — śmiała się

Mary — odbyłam wiele wycieczek i podróży, podczas których trzeba było sobie samemu radzić. I tak nauczyłam się gotować kilka najrozszybszych potraw. Panno smakuje, gdyż widocznie byliście głodni po tej ciężkiej pracy. A co teraz będziemy robili?

— No, my weźmiemy się dalej do pompowania wody chyba...

— Nie wszyscy — mruknął Jim — ty pójdziesz, pompować wodę, a ja sobie tymczasem trochę odpocznę. Trzeba przecież paniusi pomóc w sprzątaniu kuchni. A potem to znowu ja będę pompował wodę, a ty będziesz odpoczywała.

Stefan zachmurzył się. Plan opryska był dla niego zupełnie jasny. Chce pozostać sam na sam z dziewczyną, aby... Na tę myśl zrobiło się Stefanowi zimno. Postanowił nie dopuścić do tego, aby Jim został w kuchni. Nie było to jednak takie łatwe.

— Słuchajno — odezwał się — mojem zdaniem byłoby lepiej, gdybyśmy obydwojgu pompowali, gdyż wtedy skończymy przed wieczorem i będziemy mieli spokojną noc. Będziemy mogli wypocząć i choćby wtedy burza wróciła, nie nam złego nie zrobi.

— Ani mi się nawet nie śni. I ty nie próbuj mi się opierać. Teraz ja tu jestem kapitanem, a wy musicie mnie słuchać i konieć.

Mary przerażonym wzrokiem rzuciła na obydwóch mężczyzn. Coś się widocznie kryło pod słowami Jima, skoro Stefan tak ostro zaoponował. Pochwyciwszy spojrzenie Jima — zrozumiała wszystko. Mimowoli przysunęła się ku Stefanowi, jakgdyby wyczuwając, że ten stanie w jej obronie. Ale Jim to zauważył.

— Hej sikorko! — zawołał — tylko

nie próbuj tu robić jakichś komszachtów z tym gagatkiem. Siły mam dość, aby wam obydwójgu dać rady. Siedź gdzie siedziałas, a ty wymoczku marsz na pokład. Zrozumiano!

Stefan rozumiał, że nadechodzi godzina ostatecznego porachunku. Oceniał siły Jima krytycznym spojrzeniem, ale jasnym było, że w walce wręcz Jim będzie miał decydującą przewagę. Na Mary nie było co liczyć. Była wogóle za słaba, aby brać udział w jakiejś rozprawie, a przytem była przecież kobieta.

Wolno podniósł się Stefan z miejsca.

— A więc dobrze. Zgadza się. Masz rację pod tym względem, że ktoś musi tu dowodzić. Jeśli uważasz, że nas wydobędziesz z tej pułapki — to prowadź nas. Ale pamiętaj o tem, że kapitan okrętu nie robi krzywdy żadnemu z członków załogi!

— Ty mi tu nie moralizuj! Ja już wiem, co mam robić — odpowiedział nieco łagodniejszym tonem Jim, połączony mile podporządkowaniem się ze strony Stefana.

Spodziewał się pewnych trudności, a tu tymczasem wszystko szło, jak z płatka. Stefan idzie do pompy, Mary zostaje sama z nim na dole — a więc wszystko w porządku.

— I nie się nie martw — dodał, podchodząc do Stefana. — Ja potem wyjdę na pokład, a ty będziesz mógł porozmawiać z paniusią. Jestem kolegą i wiem co się koledek należy. Rozumiesz?

— Rozumiem — odpowiedział spokojnie Stefan, aczkolwiek rwał się do bitki z olbrzymem.

Powoli ruszył ku drzwiom, mając nadzieję, że Mary jednak jakoś nawiąże z

nim kontakt. Stało się jak przewidział. Mary, udając, że sprząta naczynia, przysunęła się do szafki, stojącej tuż obok drzwi. Chwilę, kiedy stali obydwoje blisko siebie, wykorzystał Stefan.

— Gdyby Jim próbował panią napaść — proszę tylko krzyknąć. Ja przyjdę.

— Dziękuję — szepnęła Mary. — Może nie będzie tak źle.

Stefan pokiwał głową i wysunął się na schody, prowadzące na pokład. Po chwili pompował już spokojnie wodę, nadsłuchując, czy od strony kajut nie doleci go krzyk Mary.

Jim tymczasem spokojnie rozparł się na krześle i obserwował krzątającą się po kuchni Mary. Dziewczyna podobiała mu się. Jakżeż zgrabna i miła. I jaka szkoda, że ona nigdy go nie polubi!

Ale właśnie na tę myśl rozpalila się w duszy Jima wściekłość. Tem więcej pragnął zobaczyć Mary upokorzoną i zlaną. W oczach zapaliły mu się błyski gniewu. Oto jest przedstawicielka kasty, która nienawidzi z całej duszy. Jeżeli się na niej zemści — będzie to symboliczna zemsta na tych wszystkich, którzy dotychczas poniżali go i maltretowali, nie widząc w nim niemal człowieka.

Chłodny rozsadek nakazywał mu zmianę taktyki. Był pewien swoich sił i przewagi fizycznej, ale z drugiej strony zdawał sobie sprawę z tego, że ewentualna walka ze Stefanem może przeszkodzić w realizowaniu innych planów. Postanowił więc odczekać na bardziej sprzyjającą chwilę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kronika żałobna.

(Jer) **Kraków**, 18 marca. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **dr Juliusz hrabia Tarnowski** z Byszowa, lat 40; z Golebiowskich **Salomea Kaczmarczyk**, lat 88; **Lucjan Wucioff**, emeryt Związku Ubezpieczalni Społecznych, lat 71; **Kwiatkowski Antoni**, lat 50; **Książek Szczepan**, lat 51; **Sineler Katarzyna**, lat 89; **Hinzinger Helena**, lat 68; **Halasra Jan**, lat 73.

(Jo) **ADRESY APTEK, DYŻURUJĄCYCH DZISIEJSZEJ NOCY W KRAKOWIE**: Mikołajska 4, tel. 110-42; Stradom 6, tel. 121-35; Aleja 29-go Listopada 17, tel. 139-21; Adolf Hitler Platz 13, tel. 131-72; Karmelicka 23, tel. 106-62; Starowiślna 77, tel. 103-58; Długa 66, tel. 147-33; Kościuszki 18, tel. 45-45; Lubicz 7, tel. 121-82; Kalwaryjska 27, tel. 147-06.

(Jo) **POŻAR W SKLEPIE**. W nocy z 17 na 18 została zawezwana Straż Pożarna na ul. Rabina Majselesa L. 10, gdzie w rzeczywistości Maurycego Rappaporta, będącej pod zarządem komisarycznym Olgi Pióreckiej, wybuchł pożar w sklepie galanterijnym Salomona Wasserlauba. Spaleniu uległo biurko i mała szafka. Narazie nie ustalono przyczyny, z której powstał pożar. Straż ogień ugasiła.

(Jo) **UCIEKŁ Z DOMU**. Helena Szewiot zgłosiła na policję o ucieczce swego syna Witolda lat 16, który chodził ostatnio do Szkoły Przemysłowej. Jest to szczupły blondyn w granatowym ubraniu. Wiadomości o chłopcu należy kierować do policji, względnie do jego matki zam. przy ul. Kieleckiej 5.

(Jo) **ZGUBIONO NA ULICY**. Marian Jaskiewicz zgubił w rynku w dniu 15 bm. zł. 2.600. — Inżynier Iwanicki Adolf zam. przy ul. Kujawskiej 23 zgubił na ulicach miasta Krakowa pierścionek z brylantem wartości zł. 2000.

(Jo) **WŁAMANIA**. Do sklepu szewskiego przy ul. Sebastjana 34 włamali się nieznani sprawcy i skradli głowę od maszyny szewskiej do szyć, oraz inne przybory wartości ponad 800 złotych na szkodę Abrahamu Jakuba Łobzowera. — Ze strychu przy ul. Starowiślniej 43, w dniu 14 bm. wieczorem dostali się złodzieje i skradli białizną wartości ponad 800 zł. na szkodę lokatorów tego domu. Policja poszukuje sprawców.

Cieżkie więzienie za kradzieże kolejowe.

Kraków, 18 marca. Niemiecki Sąd Specjalny w Krakowie skazał 27-letniego tokarza metalowego Stanisława Tomczyka oraz 37-letniego bagażowego Andrzeja Noworytę, obydwóch z Krakowa, na piętnaście lat ciężkiego więzienia i utratę praw obywatelskich przez lat 10, za ciężką kradzież, częściowo w rocydwywie, jakiej dopuszczali się wymienieni na przestrzeni kilkunastu miesięcy na szkodę Kolei Wschodniej.

Ten sam sąd skazał ponadto działających wspólnie z wyżej wymienionymi 45-letniego b. palacza parowozowego Wawrzyńca Kowalika z Krakowa na 11 lat ciężkiego więzienia za ciężką kradzież i niedozwolone noszenie munduru kolejowego, i 18-letniego robotnika Józefa Kurzewila, również za ciężką kradzież i niedozwolone noszenie munduru pracownika kolejowego na dwa lata i dwa miesiące ciężkiego więzienia.

Wszyscy wyżej wymienieni przestępcy dokonywali na terenie krakowskiego dworca towarowego systematycznie od szeregu miesięcy ciężkich kradzieży mienia, powierzonego do przewozu Kolei Wschodniej. Poza wymienionymi oskarżonych było ponadto cztery osoby, w tym jedna kobieta, o paserstwo.

Tomczyk i Noworyta „wyspecjalizowali” się w kradzieży węgla z wagonów kolejowych, przez co Tomczyk występował w roli zamożnego handlarza węgla, przyjeżdżając po łup furmanką konną na rampę

towarową, gdzie następnie załadowywał skradziony węgiel.

Ponadto w innym wypadku Tomczyk i Noworyta skradli z wagonu sześć worków żyta, oraz z innego wagonu, otwartego przemocą przez oskarżonych, sześć worków tytoniu. Odstawianiem łupu do paserów zajmował się Noworyta, który jako załodowy... bagażowy, nawiasem mówiąc, już osiemkrotnie karany za kradzież, znał się na technice transportu.

Oskarżony Kowalik, współdziałający z dwoma wymienionymi złodziejami, ubierał się dla ułatwienia kradzieży w mundur polskiego urzędnika kolejowego, a również i młodociany oskarżony Kurzewil ubierał się na wyprawę złodziejską w mundur kolejowy z dystynkcjami służbowymi.

Złodzieje występowali przy swoich wypadach rabunkowych z mieszkającym tupelem i pewnością siebie, zamawiając kupujących — czytając: paserów — wprost na teren dworca towarowego i sprzedając następnie jako „hurtownicy” skradziony towar.

Współoskarżeni paserzy otrzymali kary więzienia i grzywny. Znamieniem jest, że prokurator w swoim przemówieniu domagał się dla trzech wymienionych na występek oskarżonych kary śmierci, jako szkodziących dobru narodowemu. Gdyby kradzieże mienia publicznego nie ustały, sady będą zmuszone stosować wymiar kary, jakiego w ostatnim wypadku zażądał prokurator — kary śmierci.

Historia jednego podpisu.

W niejednym muzeum czy zbiorze prywatnym znajdują się pisma, które widać, że ktoś napisał, ale nie wiadomo, czy to jest ten, który napisał, czy ktoś inny. W tym celu należy sięgnąć do historii jednego podpisu.

Tak np. przechowywano w jednym z muzeów paryskich pismo, które Napoleon I podpisał swoją abdykacją w roku 1814 w zamku Fontainebleau. W Weimarze w muzeum, poświęconym Goethemu, znajduje się znowu inne gęsie pióro, którym się posłu-

giwał w ostatnich tygodniach swego życia.

Do tych różnych ciekawostek muzealnych przybędzie może nowych 6 złotych piór, zapewne Parkera, lub Watermana, którymi prezydent podpisał ostatnio ustawę pomocy dla Anglii. Dlaczego prezydent użył aż sześciu piór, aby napisać 18 liter — tyle bowiem obejmuje jego nazwisko Franklin D. Roosevelt — niewiadomo. W każdym razie przypadły na jedno pióro 3 litery.

Może powodem użycia tych sześciu piór była okoliczność, że jakieś sześć organizacji ofiarowywało mu te pisma, a może też chodzi tutaj o zlicytowanie ich na jakieś dobroczynne lub polityczne cele? Nie wi-

domo. Zachodzi teraz jednak pytanie, które z piór jest cenniejsze, czy pierwotne, czy zastatkie?

Przed Irlandją wyrastają nowe zagadnienia.

(=) **Nowy Jork**, 18 marca. Według doniesienia „Associated Press” premier Irlandji, de Valera, zwrócił uwagę w parlamencie na niebezpieczeństwo stale wzrastającego bezrobocia w kraju, przyczem podkreślił, że w razie pogorszenia się sytuacji żywnościowej, rząd będzie zmuszony uciec się do systemu kontroli nad własnością prywatną.

Największą troską kraju jest obawa, że zapasy środków żywności mogą się okazać niedostateczne.

Prasa francuska o ochronie transportów.

Vichy, 18 marca. Prasa francuska wita z uznaniem zamierzone przez rząd zastosowanie statków wojennych dla ochrony francuskich parowców handlowych na wypadek, gdyby Anglia nie zaprzestała swych dotychczasowych metod postępowania.

Miara naszej cierpliwości jest wyczerpana — oświadcza „Correspondence Interfrance”. Interes obronny francuskiego imperium kolonialnego nie mogą cierpieć, aby jego drogi komunikacyjne rosły się od piratów. Wydaje się, że rząd brytyjski jest obecnie zdecydowany na wszystko, aby odciąć Francję od jej źródeł zaopatrzenia.

Co grają w kinach?

Kino teatr „WANDA”
Kraków, ul. św. Gertrudy 5

wyświetla do czwartku, dn. 20 marca br.
film p. t.:

W podróży poślubnej

W rolach głównych:
Hansi KNOTEK — Viktor STAAL
Volker v. COLLANDE

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie

Stadthauptmann'a
dotyczy: dostawy mleka.

Zawiadamiam niniejszym właścicieli krów mlecznych z naciskiem, że w myśl zarządzenia Szefa Dystryktu w Krakowie z 15. VII. 1940 mają całą ilość mleka, uzyskanego od krów na terenie miasta Krakowa, którego nie potrzebują na własny użytek, dostawić w stanie nie sfałszowanym i czystym do Mleczarni Związkowej przy ul. Lubomirskiej Nr. 7. Naczynia do transportu ma dostarczyć za siebie od umowy wytwórcy mleka albo mleczarnia.

Wytwórcy mleka nie wolno bezwzględnie sprzedawać masła.

Niestosując się do powyższego zarządzenia ulega karze konfiskaty mleka, które należało dostawić lub wytworów uzyskanych z tego mleka bez odszkodowania, ewentualnie także karze porządkowej w wysokości do 1.000 zł. w poszczególnym wypadku.

Kraków, dnia 15 marca 1941.

Der Stadthauptmann
Schmid.

Papier — przybory piśmienne

1438k **Hurtownia**
SZ. NEUMAN
Zarząd Komisaryczny
Kraków, ul. Dietla 53, telefon 110-19.

Szkółki drzew owocowych

dobr Gumniska k/Tarnowa
polecają do sprzedaży wiosennej.
drzewka owocowe, głównie jabłonie mrozo-odporne. — Drzewka olejowe i ozdobne wszelkiego gatunku. Cenniki na żądanie bezpłatnie. 1282k

Nasza agencja na Przemysli i okolicę

znajduje się
w **Przemyslu**, ul. **Krakowska 12**
tamże przyjmuje się zamówienia na prenumeratę i ogłoszenia
Goniec Krakowski

Płyty budowlane

w ładunkach wagonowych dostarcza natychmiast

„UNIVERSAL”
Kraków, Starowiślna 28.
Telefon 129-37.

Krem
„HALINA”
Myślimy o Pańskim Ciele

Nr. 1. UJOWA PIELI, PŁAMY I T.P.
Nr. 2. IDEALNIE PIELI, CERE

Hurt Warszawa, Hoża 27a.

Walcmistrzów

ohzajomionych z prowadzeniem walcu drogowego z na pedem Diesla, wzgl. osoby umiające obsługiwać motor Diesla, które przescholimy na walcemistrzów, poszukujemy od zaraz. Pa. Radloff, Kraków, Ausseurung 112. 10718

Różne

CHIROMANTA LURANDI
przepowiada różne sprawy. Kraków, Starowiślna 14, mieszkanie 28. Oficyna. Przyj. maże 2-7. 10944

UNIEWAŻNIAM
Beselchmguag, wydany władze niemieckiej. — Edward Jarosz. P. O. 268 559 K. zagubiony jesie nia 1940. 10844

PODANIA!!!
najtaniej tłumaczy **MAJEWSKI**. Wszystkich Swiętych 8. 10959

REALNOŚCI W ŻYDOWSKIEJ DZIELNICY
przyjmuje od 4-tych do 10-tych w tygodniu. Biuro Adm. — Kraków, — Librowicza Nr. 6. godz. 10-12. 10851

WYTWÓRNY KRÓJ
starożna wykonanie. Zapewni S. — Kraków, — „MIRA” — Kraków, — Dietla 101. Suknie, płaszcze, kostiumy. Ceny bardzo przyjemne. 11006

UNIEWAŻNIAM
zgubiona książka. — Kasy oho. rzych, książkę Bez robocia, świadectwo pracy, świadectwo mistrzowskie towarzyskie na nazwisko Dudek Adam, Prądny Czerwony, Piłsudskiego 31. 11004

ZGINAŁ
z ulicy Łokietka kot „PETER” czarny, cztery łapy białe, białe piersi i pyszczek. Odprowadzić za wynagrodzeniem: Łokietka 6, m. 6. 10878

UNIEWAŻNIAM
zgubiona Karta. — Kraków, — 00594. Znajdazce wynagrodze. Alke Elbojm, Grzegorzewska 27. Kraków. 11003

MARJAN T.
Gdzie jesteś? — wróć, daj władze, jesteśmy zrozpaczeni. Ro. — Kraków, Rydla 9. 10897

UNIEWAŻNIAM
zgubioną kartę przemysłową na nazwisko Franc. — Kraków, — Pezbeieracz, zamieszkały wsi Zagajów, gmina Czarkowy. powiat Miechów. 10929

5.000
lub mniej włożę do dobrego interesu. Udzielę pożyczki pod zastaw. Czekam konkretnych propozycji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 10920”. 10920

KARTY
rzesznielepiej okiemlezej z przydziałem poszukiwa. je, wezmę spółni. ka, albo lokal — wydzierżawie. — Zgłoszenia: Sławkowska 26, m. 5. 10916

• KONI
dwie pary do wy. — Kraków, — 10918

OBIADY
domowe. Florjańska 18/5. 10919

MESKIE
koszulki wyje pierwszorzędnie od 7 złotych. Damek 3. — poszewki 2, podpink 5, me. — Kraków, — 10846

KANCELARJA
Adwokata Dr Stanisława Kosmana w Krakowie prze. — Kraków, — 10894

UNIEWAŻNIAM
zgubioną legitymację służbową, wystawioną przez Dyrekcję Miejskich Tramwajów w Krakowie, na nazwisko Ignacego Grabowskiego, oraz przepustkę nocną na to samo uazwisko. 10882

ZARAZ KONCESJI
z pełnym wyszczególnieniem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 10771”. 10771

PLANY, RYSUNKI
kopiuje elektrycz. nie **STAROWIŚLNA 12**. 10785

DR. MISTELSKI
specjalista chorób kobiecych; Mikolajska 9. 9715

PODANIA, TŁUMACZENIA
niemieckie rosyjskie, angielskie załatwiam szybko i skutecznie: Długa 5, m. 6. 10789

WYKŁADAM KARTY
metoda tatarska; Wielopole 26/8, popołudniu. 10802

UNIEWAŻNIAM
kartę żywnościową 2. 17a na nazwisko — Ruchla Bydłowska, Tarnów, św. Marcina 32. 1832k

UNIEWAŻNIAM
zgubiony Melden. Ausweis na nazwisko Roman Liban. 10870

PODATKOWE
sprawy, podania, prośby, załatwia: **FLORJAŃSKA 55**. 1804k

PODANIA
prośby, wszelkie tłumaczenia na niemiecki, załatwia: **FLORJAŃSKA 55**. 1895k

„ETE”
najmniejszej, ekonomicznej, echa namiastka herbaty. Zobacz. Spróbuj. — Żądaj wszędzie. 1821k

FOTOGRAF
Michnowski, Długa 17. 9503

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE
św. Jana 13. 9690

DR. ANDRZEJ DZIUBA
Choroby kobiece wewnętrzne — Asnyka 3, m. 6, od 3-6 popołudniu. 9722

MARTA FILIPCZAK
chiromantka przyjmuje codziennie. — Kraków, Pawia 18, m. 9. 10216

ZŁOTE, SREBRNE PRZEDMIOTY
grawiruje Rytownik — Tadeusz Prochwiez, Kraków, Grodzka 5, ofiowy, i piętro. 10464

PODANIA, tłumaczenia, im. formacje załatwia Biuro: GRE-LAKA, Kraków, Długa 28. 10472

WYWIADY
prywatne — handlowe wykonuje solidnie — dy. kretnie. Biuro: **GRE-LAKA, Kraków, Długa 28. 10478**

DR. KUKULSKI ZBIGNIEW
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych: Kraków, Siemradzkiego 3. 10966k, 1. p. 10953

ZEGARMISTRZ DOBRY
Kraków, Grodzka 1. p. 10953

PIANINO
lub fortepian krótki przechowam. Zgłoszenia: Prądniaka 18. 1837k

UNIEWAŻNIAM
zgubioną legitymację szkolną Kazimierza Pankowskiej, Kraków, — Ujejskiego 6. 10956

O wiele taniej
i korzystniej dla Ciebie, jeżeli abonujesz **Gońca Krakowskiego**. — Prenumerata miesięczna wynosi tylko zł. 450.

Od zaraz wynajmę parcele
o pow. 2.000-3.000 m²
dla celów przemysłowych

Mogą też być parcele, które wymagają większych napraw i niwelacji

Zgłoszenia pilne
kierować do Gońca Krak.
Nr. 1828k

Papier — torebki
Papier pakowy oraz torebki papierowe wszelkiego rodzaju, z nadrukiem firmowym lub bez poleca

BEZET
obecnie
H. BOJCZUK
FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH I HURTOWNIA PAPIERU
Kraków, ul. Czarnowiejska 26, Telef. 104-61. 10922

PAPĘ DACHOWĄ
w każdej ilości ze składu i wagonowo dostarcza
„UNIWEKRSAL”
Kraków, Starowiślna 28. Telefon 129 87.

Wielki reportaż fotograficzny: „Jak wygląda obecnie dawny wał obronny Francji?”
przynosi Nr 11 ilustrowanego tygodnika

„7 DNI”

W tymże numerze: Wiosna idzie, Współczesna nerwowość, Nowe meble ze starych, liczne felietony, powieść, humor, rozrywki umysłowe.

WSZĘDZIE DO NABYCIA. CENA 50 GROSZY
Red. i Admin. **WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 3**

